

Ulla Lehtikankaan / Kristillisdemokraattien valtuustoryhmän valtuustoaloite. Jokaisen vaikuttamistoimielimen edustajan nimeäminen valtuuston ja lautakuntien kokouksiin.

Kaupunginvaltuusto 09.09.2024 § 50

Jokaisen vaikuttamistoimielimen edustajan nimeäminen valtuuston ja lautakuntien kokouksiin.

Kunnan lakisääteisiä vaikuttamistoimielimiä Ylivieskassa ovat nuorisovaltuusto, vammaisneuvosto ja vanhusneuvosto.

Näillä vaikuttamistoimielimillä on mahdollisuus vaikuttaa kunnan toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on - tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan - merkitystä lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön tai vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta.

Vaikuttamistoimielimillä on merkittävä rooli kunnassa ajatellen asumista, elinympäristöä, esteettömyyttä ja sen toimivuutta.

Kasvatuksen ja koulutuksen esteettömyydellä ja saavutettavuudella on valtava merkitys. Vapaa-ajan palvelut, liikkuminen ja liikennejärjestelyt ovat erityisen tärkeitä tekijöitä jokaisen kuntalaisen arjessa. Osallisuus ja yhdenvertaisuus ovat kunnan vetovoimatekijä ja edistää kuntalaisten hyvinvointia.

Positiivinen asia on, että Ylivieskassa on ollut jo vuosia nuorisovaltuuston edustaja puhe- ja läsnäolo-oikeudella valtuuston sekä nuorten kannalta tarpeelliseksi katsottujen lautakuntien kokouksissa.

Vaikuttamistoimielinten näkökulmaa ja asiantuntemusta kannattaa hyödyntää suunnittelun- ja päätöksentekoprosessien eri vaiheissa. Kunnan vaikuttamistoimielimillä on myös edustamansa ryhmän asioihin edunvalvonnallinen näkökulma, jota kunta voi myös omassa toiminnassaan hyödyntää.

Esitämme että, myös vammaisneuvosto ja vanhusneuvosto voisivat nuorisovaltuuston tapaan nimittää edustajansa Ylivieskan kaupunginvaltuuston sekä tarpeelliseksi katsottujen lautakuntien kokouksiin, jotta jokaisella vaikuttamistoimielimellä olisi yhdenvertaisesti nimettyinä edustaja puhe- ja läsnäolo-oikeudella kunnan päätäntäelimissä ja tulisivat kuulluiksi suunnittelun- ja päätöksentekoprosessien eri vaiheissa.

Ylivieskassa 9.9.2024

Ulla Lehtikangas
Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä (KD)

Allekirjoitukset:

Eveliina Autio, Tapio Hintsala, Tanja Laakkonen, Arto Marjamaa, Sami Sorvisto, Tiina Junttila, Jouko Ylimäki, Auli Mustikkamaa, Kaisa Haapakoski, Timo Ahvenainen, Ahti Törmälä, Maria Sorvisto, Pauli Puroila, Johanna Rautakoski, Marko Sorvisto, Tapani Uusikylä.

Päätös

Valtuustoaloite lähetettiin kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Valmistelija vs. hallintojohtaja Marjaana Haapakoski

Valtuuston kokoukset ovat julkisia kokouksia, ja niihin voi osallistua jokainen kuntalainen. Tämä perustuu Suomen perustuslakiin ja kuntalakiin, jotka turvaavat osallistumis- ja vaikuttamisoikeudet sekä julkisuusperiaatteen.

Nuorisovaltuuston edustajalle on myönnetty puhe- ja läsnäolo-oikeus valtuuston kokouksiin 21.5.2018. Kuntalain mukaan 27§ Vanhusneuvostolle ja 28§ Vammaisneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

On huomioitava, että vanhus- ja vammaisneuvoston jäsenet ovat täysi-ikäisiä, ja täten voivat äänioikeudellisen kuntalaisen tavoin vaikuttaa kunnalliseen päätöksentekoon esimerkiksi asettumalla ehdolle kunnallisvaaleissa toisin kuin nuorisovaltuuston jäsenet. Kaupunginhallitus nimennyt edustajat vammaisneuvostoon ja vanhusneuvostoon, joiden kautta edustus ja ääni on turvattu kaupungin päätöksenteossa.

Hallintosäännön 18§ mukaan vaikuttamistoimielimet, kuten vanhus- ja vammaisneuvosto eivät ole kunnan viranomaisia eivätkä siten voi tehdä hallintopäätöksiä. Vaikuttamistoimielimet voivat osallistua päätöksentekoon aloitteilla ja lausunnoilla ja niiden edustajille voidaan antaa puhe- ja läsnäolo-oikeus toimielinten kokouksissa toimielimen päätöksellä.

Kaupungissa on käyty keskustelua valtuuston koon pienentämisestä, lautakuntien jäsenmäärästä sekä muista hallinnon kustannuksia pienentävistä toimenpiteistä. Täten esimerkiksi kokouspalkkioiden määrän kasvattaminen valtuuston kokousten läsnäolijoiden määrällä ei ole tarkoituksenmukaista tässä hetkessä.

Esittelijä kaupunginjohtaja Maria Sorvisto

Päätösehdotus Kaupunginhallitus
1. merkitsee aloitteen tiedoksi,
2. esittää kaupunginvaltuustolle ettei puhe- ja läsnäolo-oikeutta myönnetä vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston edustajalle.

Päätös Hyväksyttiin.